

דברות קודש

מאת
ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת שמות

נאמא

כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה

או לעילוי נשמת

ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:

א.ש. אשדוד

0527627127

פרשת ויחי - חזק תשפ"ב

ליל שבת קודש

בשמחת השלום זכר לנכד ידידינו הרב רבי חיים שלום ברגר הי"ו

כבר אמרנו בשמחת שלום זכר בשבת העבר, שיעקב אבינו כשראה שהוא הולך לגלות ע"י ירדתו למצרים, שלח את יהודה לפניו לעשות הכנה שעל ידו יוכלו בניו להתקיים בתוך הגלות. ומה היא אותה הכנה, לתקן לו בית תלמוד, כי יעקב ידע שרק בכוח התורה יוכלו בניו להתקיים בגלות.

בשתינוק גולד הוא גם בחינה של גלות, שהנשמה שחוצבה מתחת לכסא הכבוד, צריכה להיכנס לגוף האדם החומרי ולהתקיים בתוך העולם הזה השפל, וגם אצל התינוק יש את ענין ההכנה של 'לתקן לו בית תלמוד', והוא מה שאמרו חז"ל (נדה ל:): שתינוק במעי אמו נר דלוק לו על

בהיות הרה"ק הצמח צדק זי"ע ילד, למד את הכתוב ויחי יעקב בארץ מצרים (בראשית מז כח). ותירגם לו מורו, על פי פירש הבעל הטורים, שמבחר שנות חייו היה הי"ז שנה שגר בארץ מצרים*. כשבא הכיתה מהחדר, שאל את זקינו הרה"ק בעל התניא זי"ע, היתכן שיעקב אבינו בחר האבות, יהיו מבחר שנות חייו הי"ז שנה שגר בארץ מצרים ערות הארץ, השיבו הבעל התניא, כתיב ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורת לפניו גושנה וגו' (בראשית מז כח), ורש"י (שם) מביא מדרש אגדה שכוונת להורות לפניו, לתקן לו בית תלמוד שמשם תצא הוראה ושהיו השבטים הוגים בתורה, כשלומדים תורה נתקרב האדם להשי"ת, ולכן גם במצרים היה ויחי.

א. וז"ל הבעל הטורים: ד"א ויחי יעקב בארץ שלא חיה ימים טובים בלא צער אלא כמנין ויחי י"ז שנה משנולד יוסף עד שנמכר וי"ז שנה במצרים. ד"א ויחי יעקב בארץ מצרים י"ז שנה שהראשונים לא היו חיים שהרי אמר כי ארד אל בני אבל שאולה.

ראשו ומלמדין אותו כל התורה כולה, וזוהי ההכנה שעל ידו יוכל להתקיים בעולם השפל. ואע"פ שבא מלאך וסמרו על פיו ומשכחו כל התורה כולה, הרי ידוע מה שמובא בספרים הק' שאלמלי הלימוד ההיא לא היה לאדם אפשרות להבנת התורה בעולם הזה, וא"כ הלימוד של המלאך אינה לריק. וזה הענין שעושין שלום זכר כשנולד בן זכר, כדי לנחם התינוק על

מה ששכח מה שלמד, ובכלל על ירידת הנשמה שהוא בבחינה של ירידה מאיגרא רמה לבירא עמיקתא.

יעזור השי"ת שיוכו אביו ואמו לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים, ויזכה רבי חיים שלום וכל המשפחות החשובות לרות ממנו ומכל יוצ"ח מלוא חפניים נחת ותענוג דקדושה מתוך שמחה והרחבה עדי נוכה לכיאת גוא"צ בב"א.

קידושיא רבא בצפרא דשבתא

יששכר חמור גרם רובין בין המשפתיים. וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבול ויהי למס עובד (בראשית מט יד-טו).

והיה סבור דבודאי איתחלף לרבו בין שני יוסף בן שמעון, וטעה בו שהוא אדם אחר, לפיכך לא שת לבו אל הדברים, וחזר בדרכו לבית המדרש ללמוד תורה.

הרה"ק רבי יצחק מזורקא זי"ע בהיותו אברך צעיר לימים נסע לרבו הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע, כאשר נכנס לקודש פנימה פקד עליו הרבי מלובלין שאם יציעו לו להיות מלמד יקבל את ההצעה. והנה בימים ההם היתה הפרוטה מצויה בכיסו ולא היה חסר לו פרנסה, לכן תמה על הוראתו,

אחריו נכנס אל הרבי מלובלין איש פשוט מהכפר הסמוך 'טארניגראד', ותינה את צערו בקול בוכים, שהוא מתגורר במקום נידח ואין לו מי שילמד את בניו בתורה, והוא מוכן לפזר את כל רכושו כדי שיעסקו בניו בתורת ה', שאל אותו 'החוזה' אם הוא מסכים לשלם ארבעים

עמו וזימן לו כסף מבעוד מועד כדי שיוכל לפרנס את בני ביתו.

באחד מהימים במשך שהותו בכפר 'טארניגראד' נכנס לבית

המדרש כדי להתפלל תפילת מנחה, אך יחד עמו לא היו כי אם תשעה מתפללים, ובחויץ עמד עוד אחד שלא הסכים להיכנס פנימה, מפני המריבה שהיה בינו לבין אחד מהמתפללים, ולכן היה חסר עשירי להשלים המנין.

משהבחין בכך אחד מתושבי המקום רצה להשכין שלום ביניהם

ואמר להם הנה כתיב 'יורא מנוחה כי טוב וכו' ויט שכמו לסבול', ולכאורה פסוקים אלו אינם מובנים, שהרי סותרים זה את זה, שבפסוק אחד כתוב 'יורא מנוחה כי טוב', זאת אומרת שמדובר על מנוחה, אז בא הפסוק הבא וכתוב 'ויט שכמו לסבול'. אם ראה יששכר שמנוחה הוא דבר טוב, מדוע אם כן הוא נטה שכמו לסבול, אדרבה היה לו לפרק משאו ולהוריד את העול מעליו, ובעל כרחך מקרא זה אומר דרשני.

ונראה דהכי קאמר 'יורא מנוחה כי טוב', שהבין כי לחיות במנוחה דבר גדול הוא, לפיכך 'ויט שכמו לסבול' להיות מוכן לסבול את הכל,

אדומים כסף לזמן אחד, משנענה הלה בחיוב הציע לו לגשת אל האיש שיצא מלפניו מן החדר, והוא ישמש כמלמד עבור בניו.

בלב שמח הגיש הכפרי וניגש אל הרה"ק מוורקא ומסר לו את דברי הרבי, ושהוא מסכים לשלם ארבעים אדומים כסף טבין ותקילין ובלבד שיבא אל ביתו ללמוד עם בניו, ויהיה כשמעו את דבריו הבין שרבו לא טעה כלל, וברצונו שילמד את בניו של הכפרי, מיד הלך אתו למקומו לקיים רצון רבו.

בשהגיע לכפר שיגר מכתב התנצלות אל אשתו, שעל פי הוראת הרבי הרי הוא נאלץ לשמש כמלמד דרדקי בכפר 'טארניגראד'. לא עברו ימים מועטים והרה"ק מוורקא קיבל את תשובת אשתו, שזה עתה עברו בעירם קבוצת חיילים ממלכות נאפוליון שהיו בדרכם לכבוש את החיילים ה'קוואקים' שלחמו למען מולדתם, מדינת רוסיא, ונכנסו אל ביתם ושללו ובזזו את כל רכושם. מיד שלח הרה"ק מוורקא אל אשתו את הכסף שקיבל מן הכפרי כדי שתוכל להחיות את עצמה ולכלכל את ילדיהם כראוי, ובלבו הודה להקב"ה על החסד שעשה

כי מי שאינו סבלן אינו יכול לחיות במנוחה, מפני שימצא תמיד טענות ותרעומת על חבריו. ובוהה הסתיר תוכחה נסתרת להני תרי אינשי שהיו מריבים זה עם זה, להיות סבלנים ולא להחזיק במחלוקת, ואזי יזכו למנוחה.

בגמרא הזמן ביקש הכפרי מהרה"ק מוורקא שישאר אצלו וימשיך ללמד את בניו, אמר לו הרה"ק מוורקא הלא כל ביאתו היתה על פי הוראת הרבי, על כן ישוב וישאל את פיו האם עליו להמשיך בעבודת קודש זו אם לאו.

בשהניע ללובלין נכנס אל הקודש פנימה ושאל כדת מה לעשות, השיב לו הרבי, שאינו צריך להמשיך בעבודתו, ואז פנה אליו ושאלו אם בהיותו בכפר שמע איזה 'דבר תורה', לא ידע הרה"ק מוורקא מה לענות, מפני שבכל תושבי הכפר לא היו תלמידי חכמים כלל, ולא היה ממי לשמוע ולקבל דברי תורה, משהבחין בכך 'החזוה' הוכיחו בשבט לשונו ואמר איך יתכן שיששה אדם במשך כחצי שנה במקום אחד, ולא ישמע שום 'דבר תורה' וחידוש, או אז נזכר איך שפירש הלה את ברכת יעקב ליששכר 'וירא מנוחה כי טוב

ויט שכמו לסבול', שהכוונה להיות סבלן, ומסר את דבריו לפני רבו, ויהי כשמוע כן החזוה אורו פניו, ואמר לו תדע לך שרק בשביל דבר הזה אני שלחתי אותך לשם לשישה חודשים. כי אם תלך לדרכך לאורך כל שלשלת של בנד וצאצאיד רק עם עניין הזה, שהדרך להשיג מנוחה הוא על ידי שהאדם מוכן לסבול ולקבל את הכל, ע"כ המעשה.

ואמנם שאמת וכנים הדברים אולם לא כל דבר צריכים לסבול, כי יש דבר אחד שבזה לא צריכים להיות סבלן, והוא עול הגלות המר, וכמו שהרה"ק החידושי הרי"ם זי"ע כתב לבאר הפסוק והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים (שמות ו' ו'), אוציא מכם את הרצון לסבול את המצרים ואמאם בעיניכם את הגלות שלא תוכלו עוד לסבול אותה, ויעזרנו ה' שכבר נזכה ליגאל במהרה.

עוד יש לכאר הסתירה בפסוקים הנ"ל וירא מנוחה כי טוב וכו' ויט שכמו לסבול וגו'. על פי מה ששמעתי מהרה"ג רבי נח וינברג זצ"ל ראש ישיבת אש התורה, הוא דיבר על אחד שהיה עובד קשה מאוד, ויצא

מלאכה נברא, אם זוכה האדם הוא סובל עול התורה, ואם לאו, הוא סובל עול המלאכה.

אבל אם האדם משועמם בלי תעסוקה, וכמו שאמרנו שאי אפשר לאדם לא לעשות כלום, ממילא עולה בלבו ובמחשבתו כל מיני מחשבות של דאגה יגון ואנחה. אם האדם רוצה באמת מנוחה, זה אפשרי רק כשהוא נוטה שכמו לסבול, וכשהוא עסוק לא יעלה בלבו כל המחשבות האלו ויכול להיות במצב של 'מנוחה'.

יעזור השי"ת שנוכה להיות תמיד במצב של 'מנוחה ושמחה', עדי נוכה לביאת גוא"צ בב"א.

לנפוש, הוא רצה לשבת על שפת הים ולא לעשות כלום כדי שיהיה לו מנוחה מעבודתו הקשה, הוא התיישב ליד הים, ולאחר דקות אחדות החל לחפש תעסוקה לעצמו, לקרוא או לשמוע משהו, עכ"פ הנקודה שרצה להוציא מזה שאי אפשר לאדם לא לעשות כלום, כי אדם לעמל יולד (איוב ה ז).

וזתו כוננת הכתוב וירא מנוחה כי טוב וכו' ויט שכמו לסבול וגו'. אם האדם רוצה מנוחה, הוא חייב לסבול ולעסוק במשהו, כי אדם לעמל יולד, וכמו שאמר חז"ל (סנהדרין צט:): על הפסוק אדם לעמל יולד, איני יודע אם לעמל תורה נברא אם לעמל

רעוא דרעזין

זי"ע שאמר חז"ל (ילקוט שמעוני מט א) ויקרא יעקב אל בניו, בקש יעקב לגלות לבניו קץ הימין ונסתלקה ממנו שכינה. אמר, שמא יש פסול בזרעי, ע"כ. רצה לומר שמא ח"ו אין אחדות ביניהם, כי פסול הוא לשון הסתלקות והתרחקות, כמו זה פוסל עדיו של זה וזה פוסל עדיו של זה (סנהדרין כג),

ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואנידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים (בראשית מט א). וברש"י, בקש לגלות את הקץ ונסתלקה ממנו שכינה.

איתא בספר אילה שלוחה מזקני הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ

מסירות דבר זה ע"י יעקב בא דייקא בעת הזאת שיעקב אבינו ראה שמשפחתו של שבעים נפש, בירידתן למצרים יהיו לגוי גדול ועצום, ושמה הם יהיו לעם, ולכן דאג שהאחדות ישרור ביניהם, במיוחד שהם מורכבים משנים עשר שבטים.

ולבן מובן גם מה שחזר וכפל ענין זה גם בסוף הברכות, כל אלה שבטי ישראל שנים עשר וזאת אשר דבר להם אביהם ויברך אותם איש אשר כברכתו בך אותם (בראשית מט כח), וכמו שכתב רש"י (שם), לא היה לו לומר אלא איש אשר כברכתו בך אותו, מה תלמוד לומר בך אותם, לפי שנתן ליהודה גבורת ארי, ולבנימין חטיפתו של זאב, ולנפתלי קלותו של אילה, יכול שלא כללן כולם בכל הברכות, תלמוד לומר בך אותם. הפסוק מתחיל כל אלה שבטי ישראל שנים עשר, ומסתיים, איש אשר כברכתו בך אותם, לומר להם שהגם שהם מורכבים משנים עשר שבטים נפרדים, בכל זאת הם כולם נכללים בכלל אחד, ורק כך יזכו להיגאל מהגלות.

והם שפיר השיבו לו, שמע ישראל וגו', כשם שאין בלבבך אלא אחד כך אין בלבנו אלא אחד, רצה לומר כמו שאתה רואה שאנו מייחדים באמת את שמו יתברך הגדול והנורא, מזה תדע שאנו ג"כ כאיש אחד, כי אם אין אחדות לתתא אין אחדות לעילא, כמו שמבואר בזהר הק' (ח"ב קלה). כגוונא דאינון מתיחדין לעלא באחד. אוף הכי איהי אתיחדת לתתא ברוא דאחד.

זקני הערוגת הבשם מביא (חיי שרה ד"ה לאברהם למקנה לעיני בני חת) מה שכתב זקני בפנים יפות (תרומה על הפסוק מאת כל איש) התפרנסו זה מזה (ברכות ג:), דישראל נקראו גוי 'אחד', ואותיות אחד מרמזין על עשירים ועניים, א' הוא מלשון אלוף, ד' הוא מלשון דלים, ח' הוא שני זיינין, כדאיתא בשבת (קד:): נתכוין לכתוב ח' וכתב שני זיינין, וזה מרמז על הענין של התפרנסו זה מזה. וזה מה שענו השבטים על שאילתו של יעקב שמא אין בכם אחדות, ענו ואמרו שמע ישראל וגו', כשם שאין בלבבך אלא אחד כך אין בלבנו אלא אחד.

יעקב אבינו מסר לבניו שרק ע"י אחדות יזכו להיגאל, ענין

נודע הדבר - ומדרשו, נודע לי הדבר שהייתי תמה עליו, מה חטאו ישראל מכל שבועים אומות להיות נרדים בעבודת פרך, אבל רואה אני שהם ראויים לכך. הרי שמשה רבינו דאג שבגלל חוסר האחדות אצל כלל ישראל אינם ראויים להיגאל.

גם בפרשת בא בקרבן פסח נאמר, דברו אל כל עדת ישראל לאמר בעשור לחודש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבות שה לבית. ואם ימעט הבית מהיות משה ולקח הוא ושכינו הקרוב אל ביתו במכסת נפשות איש לפי אכלו תכוסו על הששה (שם יב ג-ד). הרי אנו רואים שגם ענין הקרבן פסח שלקח לעצמו חלק חשוב בתהליך של גאולת מצרים, היה דוקא נאכל בחבורה, להורות על חשיבות הענין של אחדות בתהליך הגאולה.

גם בפרשת בשלח בקריעת ים סוף אמרו חז"ל (מדרש תנחומא פרשת בשלח אות י) שנחלק הים לשנים עשר שבילים, וקפאו המים ונעשו ככלי זכוכית, ובעין יוסף (שם) ביאר שנעשה הים גזרים הרבה כמספר שבטי בני ישראל, כדי שיהיה לכל שבט ושבט שביל בפני עצמו שנאמר לגזור ים

פרשה זו מהווה הקדמה לימי השוכבים שממשמשים ובאים בימי השבוע הבעל"ט. ימי השוכבים קשורים לענין הגאולה כמו שאנו רואים בפסוק (ירמיה ג יד) שובו בנים שוכבים נאום ה' וגו', ולקחתי אתכם אחד מעיר ושנים ממשפחה והבאתי אתכם ציון. הרי שימי השוכבים קשורים לענין הגאולה.

גאולתן של ישראל יהיה ע"י האחדות כדאמרן, וענין זה של אחדות מרומז בפרשיות אלו שבתחילת ספר שמות, שמהם מורכבים ימי השוכבים, שמות, וארא, בא, בשלח, יתרו, משפטים, שהראשי תיבות שלהם הוא שוכבים.

בפרשת שמות כתיב (שמות ב יב-ד) ויפן כה וכה וירא כי אין איש ויך את המצרי ויטמנהו בחול. ויצא ביום השני והנה שני אנשים עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה רעך. ויאמר מי שמך לאיש שר ושפט עלינו הלהרגני אתה אומר כאשר הרגת את המצרי וירא משה ויאמר אכן נודע הדבר. וכתב רש"י (שם) וירא משה. כפשוטו. ומדרשו, דאג לו על שראה בישראל רשעים דילמורין, אמר, מעתה שמא אינם ראויין להגאל אכן

חמושים - מחומשים, אחד מחמשה יצאו, וארבעה חלקים מתו בשלשת ימי אפילה. וצריך האדם להתעורר כשמתבונן שכמו ביציאת מצרים רק אחד מחמשה יצאו, כמו כן בגאולה העתידה רק אחד מעיר ושנים ממשפחה יצאו מהגלות.

כאשר ניצבים אנחנו על מפתן ימי השוכבים רצוני לעורר על עוד עניין, שאמנם אנו מרבים לעורר בענין זה, אבל הוא מהדברים שצריך חיזוק, ולכן כמה שמעוררים בענין זה עדיין אינו מספיק, והוא בענין הכלים הטכנולוגיים.

שמעתי סיפור לפני שנתיים, באחד מהתלמודי תורה שהזמינו אוטובוס כדי להוציא את התלמידים של כתה ו' לטיול, וכמו שרגילים ילדים שיוצאים לטיול בגיל כזה, היה ב"ה קול רעש גדול, ולנהג האוטובוס הפריע הרעש מאוד, ואמר, שרק אתמול הסיע ילדים מכיתה ו' מבית ספר חילוני ה"ג, והיה שקט מופתי בכל הדרך.

המנהלים מהחידר התבוננו על הסיבה של הרעש אצל

סוף לגורים (תהלים קלו, יג), ונעשה הים ככלי זכוכית והיו רואין אלו את אלו. הרי אנו רואים שהגם שנקרע הים לשנים עשר גורים, ולכל שבט ושבט היה לו שביל נפרד, בכל זאת היה רואים אלו את אלו, והוא מסמל הענין שאמרנו שהגם שהיו שנים עשר שבטים נפרדים, בכל זאת רק ע"י אחדות זכו להיגאל ממצרים.

גם בפרשת יתרו מצינו ענין זה כמו שנאמר, ויבאו מדבר סיני ויחנו במדבר ויחן שם ישראל נגד החר (שמות י"ב). ומפרש רש"י (שם) ויחן שם ישראל - כאיש אחד בלב אחד.

פסוק זה של שובו בנים שובכים מעורר את האדם לתשובה, שלפי פשוטו של מקרא רק אחד מעיר ושנים ממשפחה, יזכו לגאולה. וצריך כל אחד להתבונן אם הוא יזכה להיות מאלו שזכו להיגאל. בענין זה הרמז של שובכים, שהוא כינוי על שבתות אלו שקורים הפרשיות של גאולת מצרים, הוא על דרך זה שגם בגאולת מצרים אנו מוצאים ענין זה, כמו שנאמר וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים (שם י"ח). וכמו שמביא רש"י באחד מפירושו על פסוק זו (שם)

אלו שיש להם כלים לא מדברים בכלל עם עוד אנשים, כשהוא צריך משהו מחבר שלו או מאשתו, או כשהוא רוצה לדבר עם הילדים שלו. הוא שולח להם הודעה, כי אין לו זמן לשוחח עמהם כלל, וזה איום וגורא ממש, היפוך היהדות.

הגאולה יגיע ע"י אחדות כדאמרן, וכל הכלים האלו הם הגורמים היפך ענין זו. ועל כן בימי השוכבים שכולנו שבים בתשובה אל ה' יש להתחזק מאוד בענין הקדושה ורח"ל שלא ליפול ברשת של היצה"ר, וכן להתחזק בענין של בין אדם לחבירו, להאיר פנים ולשוחח אחד עם רעהו ולהיות באחדות גמור עם כל אחד אשר בשם ישראל יכונה, וכך בוודאי נזכה ליגאל בקרוב.

יעזור השי"ת שנוכה לחזור בתשובה שלימה, ולהיות מאוחדים אחד עם השני, ועל ידי כן נזכה לגאולתן של ישראל בביאת גוא"צ בב"א.

הילדים, מול השקט של הילדים החילונים, אך מיד הבינו שהסיבה הוא פשוטה למאוד, הילדים החילונים היו כל אחד שקוע עמוק עמוק בתוך הכלי (המלפון) שלו, ולא שמו לב שיושב לידם עוד ילד. משא"כ הילדים של החיידר התנהגו כמו ילדים בריאים, 'גישמאקער לעבידיגער קינדר', שמדברים אחד עם השני באהבת רעים כדרכם של יהודים.

צריכים לדעת שחלק מהחסרונות הנוראות של הכלים המשחיתים האלו הוא שגורם לפירוד לבבות, שכל אחד חי לעצמו, עמוק בתוך עולמו, ואינם חושבים כלל מה שקורה לזולת.

כאשר שתי יהודים נפגשים מדברים אחד אל השני, כאשר שתי אנשים עם כלים מתיישבים זה ליד זה, אינם שמים לב בכלל שיושב עוד אדם לידם, וזה בגלל שהם כל כך שקועים בכלים שלהם.

סיום מסכת תענית שע"י לומדי השיעור דף היומי
 שנלמד בבית מדרשינו ע"י הרה"ג רבי אפרים קץ שליט"א
 משולב עם סעודת הילולא לרגל יומא ההילולא קדישא
 של הרה"ק רבי משה מלעלוב זיעועכי"א
 ליל שישי י"ג טבת תשפ"ב

משמשות, ליתן ריוח למשה להתבונן
 בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין, קל
 וחומר להדיוט הלומד מן ההדיוט. לפי
 דברי רש"י יש לומר שכוונת פרשה
 סתומה היינו שאין רווח להתבונן בין
 פרשה לפרשה, כשנפטר יעקב אבינו,
 נסתמו עיניהם ולכם של ישראל מצרת
 השעבוד, ולא היו להם רווח כדי שיוכלו
 להתבונן בכל מה שקורא עימם.

כשעושים סיום מסכת הוא בחינה
 של רווח בין פרשה
 לפרשה ובין ענין לענין, וצריכים
 לנצל את הרווח להתבונן על מה
 שלמדנו במסכתא זו, ומה לימד
 אותנו מסכתא זו.

חלק חשוב מאוד מהסיום הוא מה
 שאנו אומרים, 'מודים אנחנו
 לפניך ששמת חלקנו מיושבי בית
 המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי
 קרנות', האדם יושב ומודה להשי"ת
 ב"ה על הזכות שזכה לשבת באהלה
 של תורה, ולהשתתף בכל ערב בשיעור
 תורה.

רש"י בתחילת הפרשה (בראשית מז כח)
 כתב, למה פרשה זו סתומה,
 לפי שכיון שנפטר יעקב אבינו, נסתמו
 עיניהם ולכם של ישראל מצרת
 השעבוד, שהתחילו לשעבדם. דבר
 אחר, שבקש לגלות את הקץ לבניו,
 ונסתם ממנו.

הנה רש"י כותב שתי פירושים למה
 פרשה זו סתומה, ולמעשה השתי
 פירושים הגם שתי פירושים הפוכים
 זה מזה, הפירוש הראשון שפרשה זו
 סתומה בגלל שהתחיל השעבוד, דהיינו
 התחלת הגלות, והפירוש השני על
 שרצה לגלות את הקץ.

והנה כוונת פרשה סתומה, היינו שאין
 רווח בין פרשה לפרשה. רש"י
 בתחילת פרשת ויקרא (ויקרא א א) כתב,
 לכל דברות ולכל אמירות ולכל צוויים
 קדמה קריאה, לשון חבה, לשון שמלאכי
 השרת משתמשין בו, שנאמר, וקרא זה
 אל זה. יכול אף להפסקות היתה קריאה,
 תלמוד לומר וידבר, לדיבור היתה
 קריאה ולא להפסקות, ומה היו הפסקות

אחת מבנותי נסעה לבית חולים בחיפה, כפעולת חסד לשהות עם חולה שם בבית חולים, וספרה לי שהיא הייתה החרדית היחידה בכל הבית חולים, והיא ישבה בחדר המתנה וכולם היו או חילונים ה"י או ערבים, וכנהוג שבעולם כולם הוציאו הסמארטפון שלהם וכדו', והיא הוציאה ספר תהלים מאמתחתה והתחילה לומר פרקי תהלים. היא אמרה לי שהיא הייתה כל כך גאה בזה שהיא זוכה להגיד תהלים, במקום לשבת עם סמארטפון רח"ל. וזה מה שאנו אומרים בערב זה 'מודים אנחנו לפניך ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות'. צריכים להבין שהם משתחווים להבל ולריק, ואנחנו זוכים ללמוד תורה, וכמה עלינו להודות על זה.

ועל כן מה מאוד מתאים שזכינו שרבי יחיאל נחמן כהן הי"ו הגיע לפה הערב להשתתף בסיום, והסעודה הוא גם סעודת הודיה שב"ה זכינו שהוא חזר לאיתנו, אחרי תקופה ארוכה שהתפללנו שהשי"ת ישלח לו רפואה שלימה. זה זמן להודות וגם להתבונן על חסדי השי"ת.

עוד יל"פ ענין נסתמו עיניהם של ישראל ע"פ דברי של זקה"ק

הר"ר שמעלקא מניקלשבורג זי"ע שאמר שבמסורה איכא ב' פעמים רוח, אחת 'רוח תשימו בין עדר לעדר' (בראשית לב יג), והשנית 'רוח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר' (אסתר ד יד). ובלשון המסורה איתא 'לית רוח אלא אחד רוח והצלה'. והפירוש הוא שאין בכל התורה פסוק כזה המתחיל בתיבת ורוח, רק אחד והוא הפסוק רוח והצלה יעמוד ליהודים.

וזקיני הרה"ק מניקלשבורג זי"ע ביאר המסורה על פי מה דאיתא בוזהר הק' על פסוק זה (עי' מ"ד בראשית סו"פ עה) שיעקב אבינו ע"ה התפלל בזה על גליות ישראל וצרותיהם, שיהיה להם רווחה בין שעבוד לשעבוד ובין צרה לצרה, ולא יהיו הצרות תכופים זה אחר זה. ואיתא עוד בוזהר (ח"ג ריש ועי' סנהדרין צח. ובכל הספרים הק') שבסוף ימי גלות קרוב לפורקנא יהיה ח"ו דוחקא אחר דוחקא ר"ל, ואז יהיה רוח והצלה ליהודים ויבוא גאולתנו ופדות נפשנו, ופירש על דרך זה הרה"ק הר"ר שמעלקא דכשאין את הרוח של בין עדר לעדר היינו בין צרה לצרה אזי יש הרוח השני והוא רוח והצלה וכו'.

בשבויע הזה ארע אסון נורא ל"ע שנפמרה בעירנו אשה צעירה

המשתתפים בסעודה יהיה להם הזכות בעשיית טובה לנשמת רבי משה לעלובער, ומובטחני שהוא יכיר טובה לכל אלה שמשתתפים בסעודה זו.

היומא דהילולא של רבי משה לעלובער הוא ענין של פרשה סתומה. רבי משה לעלובער הגיע להרה"ק רבי ישראל מרוזין זי"ע להיפרד ממנו לפני נסיעתו לארץ ישראל, וזה היה חודשיים לפני פטירתו של הרה"ק מרוזין, אמר לו הרה"ק מרוזין שאתה תזכה בעלייתך לארץ ישראל מה שלא זכו הרה"ק רבי מענדלי וויטעפסקער והרה"ק רבי אברהם קאליסקער, אתה תזכה שתהיה לך המשך של דורות בארץ ישראל. ובאמת אנחנו זוכים להיות צאצאים שלו ולהמשיך את מסורתו כאן בארץ ישראל.

כל כוונת נסיעתו של רבי משה לעלובער היה כדי להביא את הגאולה, הוא רצה להגיע לכותל המערבי ולפעול לביאת הגאולה. הוא היה בארץ ישראל רק שבועים ושתים יום ואח"כ הלך לעולמו, תכלית הגעתו היתה כדי להגיע לכותל המערבי ולהתפלל לביאת המשיח, כנראה שמן השמים לא רצו שיגיע לכותל, שאם

חצי שנה לאחר חתונתה בפתע פתאום בתוך שנתה. כשהצרות מתחזקות אחד אחרי השני ואין רווח בין צרה לצרה זה סימן לגאולה. התחלנו את דברינו שפרשה זו סתומה, שאין רווח בין צרה לצרה נסתמו עיניהם ולכם של ישראל מרוב צרות, ולמה נסתמו עיניהם בגלל שאין רווח, ואנחנו מקווים לרווח האחר, שהוא רווח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר, והוא ענין הקץ שיעקב ביקש לגלות או נסתמו עיניו.

בלילה זה חל יומא דהילולא קדישא של זקני הרה"ק רבי משה מלעלוב זי"ע, ואומר שני דברים חשובים בקשר ליומא דהילולא דיליה, ראשית, היה מנהג בירושלים שלא התחילו להוסיף לתפילת שמונה עשרה התפילה המיוחדת של עננו בורא עולם שאומרים על עצירת הגשמים, עד שעבר י"ג טבת יומא דהילולא של רבי משה מלעלוב, שבזכות רבי משה לעלובער ירד גשם.

גם רבי משה לעלובער אמר שמי שיעשה לו טובה לעלית נשמתו, הוא יכיר לו טובה בעולם הבא. ולכן כשרצו לקבוע זמן לסיום, אמרתי שצריכים לקבוע אותו ביומא דהילולא של רבי משה לעלובער, כדי שלכל

הייתי מברך שיזכו לסיים הש"ס אבל צריכים לדעת שזה לא העיקר, הגם שסיום מסכתא הוא דבר מאוד חשוב, כמו שידוע שראשי תיבות של השם של הס"ם הוא ס'יום מ'סכת א'ין ל'עשות, שהיצר הרע אינו הפך שיעשו סיום, אבל עיקר התכלית הוא ללמוד, סיום מסכת הוא רק מעורר את האדם שהוא ילמוד, אבל התכלית הוא ללמוד וללמוד לשמור ולעשות ולקיים. ויעזור השי"ת שנוכה לגאולתן של ישראל בביאת גוא"צ בב"א.

גם אברך ברכה מיוחדת להמגיד שיעור הרה"ג רבי אפרים קץ שליט"א, זה שיש פה ציבור רב שיושב פה כעת זה הכל בזכותו, הוא זוכה להרביץ תורה לרבים, וב"ה זכינו שרבי אפרים אומר פה שיעורים, וזה שיעורים שהציבור מאוד נהנה, הרבנו של עולם נתן לו מתנה בחוש הדיבור, והוא משתמש בכוחות אלו להרביץ תורה ברבים, וזה חוץ מהשקעתו והעמל שהוא משקיע בשיעורים אלו.

יעזור השי"ת שיעלה ויצליח, ויזכה להעמיד תלמידים רבים, ויזכה לסיים הש"ס, לא רק פעם אחד אלא כמה פעמים, עדי נוכה לביאת גוא"צ בב"א.

היה מגיע היה פועל על ביאת הגאולה, ולכן עכבו אותו מן השמים, ובהגעתו לירושלים נהיה חולה. אז ביקש מבניו שישארוהו במיטתו לכותל, והתחילו הערבים לזרוק עליהם אבנים וסלעים, והוא לא זכה להגיע לכותל המערבי. פרשה זו של רבי משה לעלובער היא פרשה סתומה, שגם הוא ביקש לגלות את הקץ ונסתמו עיניו.

לאחר פטירתו קברו אותו על פי בקשתו בתוך ד' אמות של קבר זכריה הנביא, כהיום לא יודעים איפה הקבר, שבשנים לפני מלחמת ששת הימים חפרו הערבים ימ"ש כל השטח מסביב לקבר זכריה הנביא, וזה נשאר דבר סתום, וזה 'עיניהם ולבם של ישראל', שהוא ביקש לגלות את הקץ וזה נשאר דבר סתום, ואנחנו לא יודעים מקום מנוחתו.

אומרים על רבי משה לעלובער, שכמו שאצל משה רבינו לא ידע איש את קבורתו (דברים לד ו), גם אצל רבי משה לעלובער לא יודעים מקום מנוחתו.

יעזור השי"ת שזכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, שיהיה זכות בשביל כולנו, ונוכה כולנו להתחזק בלימוד התורה ביתר שאת וביתר עוז. פעם

שמחת השבע ברכות לחתן הר"ר משה קורנבליט הי"ו
 בן ידידינו הרה"ח רבי צבי קורנבליט הי"ו
 יום ראשון פרשת ויחי ח' טבת תשפ"ב.

החורבן בחלקו של יוסף, שלכאורה היה כל אחד צריך לבכות על החורבן בחלק שלו. אלא שרצו להראות את האהבה שיש לאחד על השני, ולכך בכה כל אחד על החורבן של השני, כדי לתקן ענין החטא של שנאת חינם.

כמו כן ענין זה שייך לחתן וכלה, שהלא כל בניית בית חדש הוא תיקון על חורבן הבית, כמו שאמרו חז"ל (ברכות ו:): כל המשמח חתן וכלה כאילו בנה חורבה אחת מחורבות ירושלים. והחתן וכלה צריכים להתנהג אחד עם השני, באופן שכל אחד דואג מה הוא הצרכים של השני.

ואני רגיל לומר, על מה שאמרו חז"ל (סוטה יז:): איש ואשה זכו שכינה שרויה ביניהם, שאם כל אחד מסתכל על כל מה שמקבל מהשני שהוא רק בבחינת זכה, ואינו חושב שמגיע לו, אז שכינה שרויה ביניהם.

יעזור השי"ת שהחתן וכלה יזכו לבנות בית נאמן בישראל, ושהזיווג יעלה יפה, ויזכו הרב צבי וכל המשפחות לראות מלוא חפניים נחת ותענוג מהם ומכל יוצ"ח עדי נוכח לכיאת גוא"צ בב"א.

בפרשה של שבוע העעל"ט פרשת ויגש כתיב, ויפול על צוארי בנימין אחיו ויבך ובנימין בכה על צואריו (בראשית מה ד), ומפרש רש"י, ויפול על צוארי בנימין אחיו ויבך - על שני מקדשות שעתידין להיות בחלקו של בנימין וסופן להיחרב (מגילה מז:), ובנימין בכה על צואריו - על משכן שילה שעתידי להיות בחלקו של יוסף וסופו להיחרב.

ב"ק אאומ"ר זי"ע דקדק (שלוש סעודות תשנ"ח), שצריכים להבין למה דוקא בעת כזאת שנפגש יוסף עם אחיו חשבו על חורבן הבית. וביאר על פי דברי ספר ישא ברכה, שניצלו זמן זה לבכות על חורבן בית המקדש, שהרי ידוע שבית שני נחרב על שנאת חינם, וגם יוסף סבל ממה שהיה קנאה ושנאת חינם, ולכן בשעה שהבינו והרגישו שכל הענין של מכירת יוסף היה בגלל שנאת חינם, שיש בכוחו להביא לחורבן בית המקדש, בשעה שנפגשו יוסף עם אחיו בקשו לתקן ענין החטא של שנאת חינם, ובכו שחלילה לא יביא שנאת חינם לעוד חורבן.

ואמר זקני ז"ל שלפי זה מובן למה יוסף בכה על החורבן שיהיה בחלקו של בנימין, ובנימין בכה על

הוצאות הגליון נדבת
ידידנו הר"ד שמואל זאב בוקרצקי הי"ו
לרגל השמחה השרויה במעונו
בנישואי בתו שתחי' למזל טוב בשעטומ"צ
יזכו לבנות בית נאמן בישראל, בנין עדי עד,
קשר של קיימא, דורות ישרים ומבורכים,
ורוב נחת ותענוג דקדושה